

Prof. Albert Sič
18 LIT
Naročnina za celo leto: 15 L; za pol leta 7.50 L; posamezna št. 30 stot.

NOVICE

za inozemstvo 30. L. Oglasi, za 1 mm višine in širokosti 1 kolone (65 mm): za irgovske in obrtne oglase 50 stot., za osmrtnice, zahvale, poslana, vabila L. 1'20, oglase denarnih zavodov L. 2.— Mali oglasi: 30 stot. za besedo, najmanj L. 3'—

O vzgoji mladine

(Nadaljevanje).

Kakor sem že zadnjič omenil, je otroku prvi vzgojitelj njegova mati. Od matere dobiva prvo telesno pa tudi duševno hrano. Ona ga vadi misliti, ko mu na njegova vprašanja odgovarja, ona ga uči pokorščine, ljubezni, ponižnosti, pohlevnosti, hvaležnosti. Mati je tudi prva učiteljica jezika. S svojim govorjenjem in narekovanjem uči svojega otroka govoriti in moliti. **Dobra mati** je res največje bogastvo, do katerega more otrok priti. Njen upliv je tako globok, tako velik, da se posledice pri otrokih poznajo skozi vse poznejše življenje. Naj otrok v poznejši dobi še tako zablodi, a materini utisi popolnoma nikoli ne zginijo. Presrečni so torej otroci, katerim je prva leta življenja ob strani vrla, modra krščanska mati. Vendar je pri pravi vzgoji otrok potrebna tudi resnost, odločnost očetova. Očetova moč je otrokom prva zakonska oblast. Očetov zgled ni nič manj važen, kakor materin. Vse roditeljevo življenje vabi zlasti dečke k posnemanju. Če pa hočemo otroka prav vzgojiti, moramo najprej pogledati globoko v njegovo nedolžno dušo! Tam tičijo vse zapreke in vse zmožnosti k pravi vzgoji. Otrokova duša je velik svet, katerega ne moremo nikdar dovolj spoznati! Otrokovo srce je knjiga, katere nikdar dovolj ne prebiramo! Otroci so podobni mladim drevescem. Mlada drevesa potrebujejo skrbnega, razumnega vrtnarja in enako tudi otroci.

V prvi vrsti so otrokom ravno roditelji oni potrebni vrtnarji,

posebno je mati najboljša vrtnarica, ki na svojega otroka najlepše uplive! Zlasti je dolžnost matere srce svojega otroka prav obdelovati! Otroško srce je namreč podobno vosku, iz katerega se lahko naredi vsaka podoba! Kar se vanj vsadi, dobro ali hudo, to iz njega zraste. Vsi ljudje smo pa nagnjeni bolj k slabemu, kakor k dobremu. Tudi pri mladini se to nagnjenje k slabemu kmalu prikazuje. Kakor pa marljiv in skrben vrtnar svoja drevesa obrezuje, jih goji in skrbi, da bi se ne zaredila strupena zelišča, tako bi morale ravnati tudi skrbne matere pri vzgoji svojih otrok.

Ako se opazi, da je otrok nagnjen k eni ali drugi slabi lastnosti, treba takoj v začetku to strupeno zelišče in srca iztrebiti! Toda to še ni dovolj! Iz vrta treba slaba zelišča iztrebiti in potem z dobrim semenom obsejati! Tako je tudi pri otrokih! V mehko, še nedolžno srce moramo vsaditi blage cvetice lepih čednosti, kakor: ponižnost, čistost, pobožnost, pokorščino, pridnost, zmernost, varčnost, potrpežljivost in te čednosti, naj ga povsod v življenju spremljajo! Skrbna mati ima noč in dan odprto svoje pazljivo oko nad svojim otrokom. Njeno uho čuje vsako besedo, katero otrok spregovori, materino srce bije vedno za blagor in srečo svojega otroka.

Malovredna, brezskrbna in neusmiljena je taka mati, ki skrbi za vse drugo bolj, kakor za prihodnost svojega otroka. Malomarnost take matere se zelo maščuje! Čudež lahko imenujemo, ako postane otrok take matere kedaj kaj prida.

(Dalje prihodnjič.)

O izseljevanju

«Boljša je domača gruda, nego na tujem zlata rudal»
(Slovenski pregovor.)

Zadnje čase sem se je lotila našega ljudstva nekaka izseljeniška mrzlica, ki je postala v pravem pomenu besede naravnost nalezljiva bolezen. Je že tako, da ako gre Peter v Ameriko, bode šel kmalu tudi Pavel za njim, četudi s svojo lastno nesrečo. Malo jih je, ki bi resno premislili, predno se izselijo, kako je v tujini, ali je ali ni prav, da se izselijo, ali je v tujini res boljše nego doma, iz kakih vzrokov gredo v tujino in ali ni res prav nobenega pripomočka, da bi lahko ostali doma in se tu pošteno preživeli na svoji zemlji. Mnogi, ki se odpravljajo v tujino, ne vedo, da je domovina naša ljubeča mati, tujina pa kruta in neusmiljena mačeha ter so neverjetno razočarani, ko to šele v tujini spoznajo in se sto in stokrat pokesajo, da so zapustili svojo rodno zemljo in domačo hišo. Toda največ jih je, kakor že omenjeno, ki pridejo do tega spoznanja in prepričanja šele tedaj, ko je že prepozno. Zato ni odveč nobeno svrnilo, ki odsvetuje našim ljudem selitev v tujino.

Marsikdo proda vse svoje borno imetje in si vzame denar celo na posodo, samo da se izseli in gre v tujino, poln nad in upov na boljše bodočnost, ki ga čaka v tujem svetu. Toda koliko razočaranje ga čaka, ko vidi, kako kruto se je varal. Tujina mu vzame vse duševne in telesne moči in čez par let se razočaran in ves izmozgan ali pa celo telesno in duševno bolan vrne v svojo drago mu domovino. Pa tu ga že čaka novo trpljenje, nove skrbi. Predno je odšel od doma, je vse prodal, celo svojo hišico, ako jo je sploh imel, in sedaj nima toliko, kamor bi položil svoje trudne kosti. Kupil bi si novo domačijo, pa nima za to potrebnega denarja. Vse svoje prihranke je porabil deloma že v tujini, deloma pa na

potu v domovino. Edino rodna zemlja, domača gruda ima z njim še nekaj usmiljenja in z njim sočustvuje, dokler ga mrtvega ne sprejme vase, v grob...

Koliko jih pa je, ki nimajo niti toliko sreče, da bi bili pokopani v domači zemlji? Koliko naših ljudi umrje žalostne smrti v tujini, daleč proč od svojcev in od svoje domače hiše in rodne grude! Koliko naših ljudi se ponesreči v tujini v raznih tovarnah, rudnikih itd.

In vendar kljub tej žalostni resnici še vedno silijo ljudje od doma in se selijo v tujino, ne da bi poprej premislili, kaj jih tam čaka in kaka usoda jim je namenjena...

Dan na dan čitamo po časopisih dopise iz raznih krajev naše dežele, ki vsi enako tožijo o slabem gospodarskem stanju, o denarni krizi našega kmeta ter o izseljevanju, ki da ima svoj izvor v obupnih gospodarskih razmerah. Dopsniki tožijo nadalje, kako ljudje zapuščajo svojo rodno grudo, svojo domačijo in se podajajo v tujino, upajoč na boljšo bodočnost. In res je skoraj ni vasi v naši deželi, iz katere bi ne bilo nobenega vaščana v tujini, kamor je šel «s trebuchom za kruhom», kakor pravi pregovor. Ako pa povprašaj kakega izseljenca, zakaj se podaja v tujino, ti bo odgovoril: «Ker se doma na svoji zemlji ne morem niti pošteno preživeti radi občutne finančne krize in izredno slabih gospodarskih razmer, radi previsokih davkov itd.

Ne trdim, da je ta izgovor popolnoma neutemeljen in ničev. Mnogi naši ljudje se res nahajajo v skrajno slabih in obupnih gospodarskih razmerah; njih gmotno stanje je naravnost nevzdržno, tako da jim je življenjski obstanek v domovini res skoraj nemogoč. V skrajni sili se spomnijo na Ameriko, to «obljubljeno deželo», prodajo svoje borno imetje, da imajo dovolj denarja za pot, in se izselijo. Takim, ki jim je obstanek na domači zemlji res nemogoč, seveda ne moremo braniti, da bi se ne izselili.

Toda, koliko jih je pa takih, ki bi se doma lahko s pridnim in poštenim delom lahko preživeli! Imajo hišo, njive, senožeti in kljub temu silijo od doma v tuje in neznane kraje. Nekateri izmed teh se selijo iz obupa in malodušja, nekateri pa samo iz poželenja po čim večjem bogastvu, ker mislijo, da v tujini teče mleko in se cedi med. Vsem pa, ki zapuščajo svojo rodno grudo, manjka prave, trdne volje in jeklene vztrajnosti. Obšel jih je obup nad vsem, celo nad samimi seboj in nad domačo zemljo. Manjka jim potrebne energije za boj, ki ga morajo bojevati vsi, ki si hočejo zagotoviti svoj življenjski obstanek.

Mnogi ne vedo, kako velike zaklade skriva naša zemlja v sebi in nam jih ponuja, le mi se zanje ne brigamo in jih ne znamo izrabiti. Obup nas je že toliko prevzel in nam prišel v meso in kri, da se za to ne brigamo več in nočemo spoznati, kolike vrednosti je naša zemlja, da je naše življenje, naš up in naša nada.

Manjka nam veselja do dela in prave trdne volje, manjka nam jeklenih značajev, ki se ne uklonijo vsaki sapi, ki jim zapiha nasproti, ampak

stojijo trdno in neomajeno, kakor hrast. Ne smemo se ustrašiti vsakega majhnega neuspeha in obupati, ampak kljubovati moramo vsem nevihtam in nevarnostim življenja.

«Sreča te išče, um ti je dan; našel jo boš, če nisi zaspan!» Tako poje pesem. In res, tudi nam ni treba hoditi iskat sreče v tujino, ko jo lahko imamo doma. Predvsem pa moramo negovati svojo zemljo, svojo rodno grudo. Kmetovalci bi morali naravnost tekrovati med seboj, kdo bo bolje in umneje obdeloval svojo zemljo.

Da pa bodo svojo zemljo res umno obdelovali in da jim tudi njih trud stotero poplača, morajo vsi pridno čitati strokovne gospodarske knjige in časopise in se izobraževati, ker poleg trdne volje nam manjka predvsem strokovna izobrazba. Citajmo knjige in časopise, izobražujmo se in svoje znanje tudi praktično uporabimo, ker le tako bomo lahko trdno stali v življenjskem boju. Oni pa, ki mislijo na tujino, bodo spoznali, da je res, kar pravi pregovor: **«Boljša je domača gruda, nego na tujem zlata rudal»**
Roberts.

Novice iz vsega sveta

VELIKA NOČ PO VELEMESTIH

Po velemestih in mestih pričakuje prebivalstvo z veliko nestrpnostjo praznike, ker to je edina prilika, ko si od dela izmučeni delavec in uradnik privoščijo košček nezadimljenega neba in pogled zelene trate.

Ni čuda torej, da ravno velikonočni prazniki, ki so na pragu spomladi, ko prihaja v deželo zeleni Jurij, privabijo vse meščane v božjo naravo.

Tudi letos so po mestih prebivalci trumoma bežali na prosto in znano je n. pr., da se v teh dneh London skoro docela izprazni. Vse železnice, tramvaji, avtomobili in vsa vozila, ki jih tam gori poznajo, vozijo Londončane v okolico. Isto se godi tudi v Parizu, pa tembolj, ker je pariška okolica znana po lepoti svojih gozdov in jezer.

Povsem razumljivo je, da tako romanje milijonskega mesta ni brez zlih posledic. In časopisna kronika vedno poroča o raznih nesrečah.

Letos je zlasti bila kruta usoda v Parizu. Nič manj nego deset oseb so ubili avtomobil in okoli trideset pa ranili. Tudi Tržačani so za praznike pridno romali v okolico, čeprav je marsikoga ostra burja odvrnila od nameravanega izleta.

POPLAVE V SEVERNI AMERIKI

Mississippi, največja reka v Severni Ameriki, je prestopila bregove svoje struge ter na daleč zalila s svojimi vodami deželo. Voda je povzročila ogromno škodo. Do 20.000 ljudi je brez strehe. Vojaštvo in Rdeči križ mrzlično pomaga prizadetim, ki so brez strehe in zavetja.

Vode se še dvigujejo in bojazen pred veliko katastrofo narašča.

Do sedaj so poplave zahtevale 30 človeških žrtev.

DOTA V STEKLENICI

Neka vdova v Lodzu (na Poljskem), ki živi od tega, da pobira po smetiščih kosti, železo in slične odpadke, je nahranila tekom let po malem večjo svoto, ki je bila namenjena za doto njeni edini hčerki. Žena je drobiž od časa do časa zamenjala za dolarje. Dolarje je hranila v neki steklenici, katero je skrbno skrivala. Ko je prišla te dni domov, ji je povedala njena hčerka z veselim obrazom, da je zaslužila na lahek način 15 grošev: našla je bila med staro šaro par steklenice, ki jih je prodala nekemu cunjarju, ki je prišel slučajno mimo. Prestrašena je šla mati pogledat in ugotovila, da je prodala njena hčerka med drugim steklenico, v kateri se je nahajalo 500 dolarjev. Žena je obvestila nemudoma policijo, ki pa zaman išče kupca.

NESREČNA VOŽNJA JADRNIC

Ribiška jadrnica «Daisy» je šla na lov. Že v začetku njene poti so razne nezgode prorokovale nesrečo, komaj

je bila «Daisy» iz pristanišča, je padel mož iz posadke v morje in utonil in malo nato je drug mornar, ki je bil splezal na glavni jambor, izgubil ravnotežje in padel je v vodo, kjer je izginil. Čez nekaj časa je jadrnico zalotil vihar in kmalu je zajemala vodo, zlasti ker je posadka opazila, da sesalke ne delujejo. Polagoma je «Daisy» tonila v požrešno morje.

V skrajni sili je zapazil potapljačjo se ribiško jadrnico preoceanjski parnik, ki se je približal kraju nesreče in rešil moštvo. Kapitan ladje je zaukazal znesti v trup «Daisy» razstrelivo in s petrolejem namočene blazine, nato so potom vžigalne vrvice zapalili razstrelivo, ki je razneslo ladjo v zrak.

Tako postopanje je potrebno, ker razbitine ladij, ki plavajo po morju, ogrožajo resno plovbo drugim ladjam.

POROKA 16-LETNEGA DEČKA S PLESALKO

V nekem angleškem deškem zavodu študira 16-letni Rihard Bird, doma iz Amerike. Fant je sicer prav priden. Priljubljen je tako pri profesorjih kakor pri sošolcih. Pred nekaj dnevi pa je mladenič iz zavoda nenadoma izginil. Profesorji so domnevali, da je deček šel v mesto, da se nekoliko pozabava. Ko se je naslednjega dne vrnil, je sporočil ravnatelju novico, ki je povzročila med profesorji in dijaki veliko začudenje. Javil je namreč, da se je v mestu poročil z neko plesalko. Pripomnil pa je, da hoče kljub temu končati svoje študije. Birdov zakon pa je klavrno končal. Ravnatelj zavoda je obvestil Birdovega očeta, ki je prišel v zavod ter se z dečkom razgovoril, kakor se spodobi. Rihard je ostal še nadalje v zavodu.

LEPE RAZMERE NA RUMUNSKI UNIVERZI

Profesorjski zbor univerze v Jassiju je predložil romunskemu prosvetnemu ministru spomenico, v kateri se poudarja, da so postali odnosi med profesorji in dijaki neznosni. Dijaštvo živi v prepričanju, da je v Rumuniji vse dovoljeno. Razmere na univerzi so anarhistične; dijaštvo misli, da je univerza za to, da izdeluje doktorje, inženirje itd. Profesorji so primorani, da pri izpitih izpustijo dijaka, če kaj zna ali ne. Profesorjski zbor v imenovanu spomenici prosi, naj državne oblasti odpomorejo temu stanju.

Tedenski pregled

ITALIJA

Dočim je bilo pričakovati, da se bo rešil spor med Italijo in Jugoslavijo mirnim potom, kakor je bilo predvidevati in kakor je pisalo časopisje, moramo danes ugotoviti, da je italijansko uradno poročilo odločno zaničalo te jugoslovenske vesti. Jugoslovensko časopisje je namreč poročalo, da se bodo vršila pogajanja za poravnavo spora neposredno med Rimom in Beogradom. Pri tem se bo tudi govorilo, kako je treba tolmačiti tiranski pakt, ki je bil ravno povod spora. Dejalo se je celo, da bo morala Italija tiranski pakt revidirati.

Pa je v to ozračje pomirljivosti udarilo poročilo italijanske vlade, ki pravi, da Italija ni nikdar pristala na direktna pogajanja, še manj pa je treba misliti, da bi se moglo revidirati tiransko pogodbo. Vsa ta poročila, da so le želje beograjskih politikov.

Tako je spor znova odprto vprašanje, ker obe državi odločno vztrajata pri svojem mišljenju. Kaka tretja država se bo težko odločila, da odločno poseže v spor, ker imata obe državi vplivne prijatelje. Ker bi prišlo tako težko do zadovoljivega zaključka, hoče Jugoslavija, da reši to vprašanje Družba narodov. Temu predlogu se pa ravnotako odločno proti Italija. Izgleda, da Družba narodov tudi ne bi mogla nepristransko poravnati nasprotja, za to so preveč interesirane razne države.

Poleg tega je treba še dodati, da je «Giornale d'Italia», ki je prvi prinesel razburilne vesti o jugoslovenskih vojnih pripravah, znova začel priobčevati poročila svojega jugoslovenskega dopisnika, v katerih nadaljuje z dozdavnimi razkritji o oboroževanju Jugoslavije. Če vse to upoštevamo, tedaj moramo pač reči, da bo težko priti kmalu do zadovoljivega sporazuma.

JUGOSLAVIJA

19. april je bil za prejšnjo vladu preiskusni dan. V torek bi namreč imela priti pred narodno skupščino demokratska obtožnica proti notranjemu ministru Maksimoviću. Ker radikali sami niso bili enotni v tem, da zavrnejo v narodni skupščini obtožnico, je bilo jasno, da je imela vlada prestati trdo preizkušnjo, ki bi bila zanjo pogubna. Niti posredovanje vplivnega radikalskega veterana Stojadinovića ni moglo poravnati nasprotja v radikalskih vrstah, v katerih vladajo tri glavne struje: pašičevci, uzunovičevci in klub Jovanovića, ki mu je načelnik Velja Vukičević. Ti zadnji so bili, kakor znano, izključeni iz radikalskih vrst vsled zahteve Pašiča, po njegovi smrti pa jih je stranka zopet sprejela v svoje vrste.

Iz vseh teh nasprotij se je ustvaril za bivšo vladu nevzdržen položaj. Zato je Uzunović podal kralju demisijsko celokupno vlado, ki je bila sprejeta. V svojem pismu na kralja je Uzunović utemeljeval odstop vlade s

tem, da je rešila vse tekoče posle in njena naloga je končana. S tem je bila otvorena kriza, ki se je kaj kmalu rešila s sestavo nove vlade, v kateri so radikali Jovanovičevega kluba in demokratska zajednica. Predsednik nove vlade je Velja Vukičević, ki je obenem notranji minister, demokratska zajednica je poslala v vladu svoje najboljše ljudi, kot so Kumanudi in Voja Marinković. Poslednji je zunanji minister in s tem se je izpolnila zahteva večine jugoslovenskega naroda, da pride v zunanje ministrstvo Marinković. V sedanji vladi imajo radikali 6 ministrov, demokratska zajednica pet, prometni in vojni minister sta ista kot v prejšnji vladi.

Sedanjo vladu pa ne smemo smatrati za izpolnjeno, ker je na razpolago še pet drugih ministrstev, ki jih bo dobila stranka, ki stopi v vladu. Jasno je namreč, da vlada v tej sestavi ni ne močna ne trdna, ker ni v njej ne Slovencev ne Hrvatov. I radikali in demokr. zajednica zastopajo samo Srbe. Dokler ne bodo v vladi zastopani vsi trije narodi, ki tvorijo državo, ne bo trdne vlade. Tega se je zavedel tudi Vukičević, ki je ohranil petoro ministrstev za kako drugo stranko. Pravijo, da je Radić že izjavil, da je pripravljen vstopiti v novo vladu, dočim se je slovenska ljudska stranka izrekla za opozicijo.

Na vsak način bo ta vlada ostala na krmilu do 1. avgusta, ker je min. predsednik odgodil zasedanja narodne skupščine do tega dne.

MOTIŠ SE

ako misliš, da so Pekatete drage, ker je cena nekoliko višja, ne — ako vpoštevaš redilnost Pekatet in pa dejstvo, da jih manj potrebuješ, ker se zelo nakuhaajo, moraš priti do zaključka, da so najcenejše. Zanesljivo prave v 1/2 kg. originalnih zavojih.

Dnevne novice

Čitateljmi!

Ker je včeraj tudi v tiskarnah delo mirovalo, naš list ni mogel iziti kot navadno v četrtek, marveč se je tiskal šele v petek.

Obletnica ustanovitve Rima in proslava dela

Včeraj, 21. aprila, se je po vsej kraljevini proslavljala obletnica ustanovitve Rima. Vse delavske korporacije so pa tudi obhajale praznik dela. Po vseh mestih so se vršili sprevodi in zborovanja korporacij. Delo je počivalo. Trgovine so bile zaprte.

Poteštat za Trst.

Včeraj je prenehala v Trstu dosedanja občinska uprava.

Na čelu občini bo stal poteštat, kakor je že to skoro po vseh mestih kraljevine.

vzgojiti živinorejce v res prave za drugarje.

Na najrazličnejše načine morajo zaposliti doma čim več prebivalcev, da jim ne bo treba iskati si kruha na tujem. Poizkusiti moramo zato vse, kar bi kazalo prinesiti zaslužka, izkoristiti najmanjšo dobroto naše zemlje.

Jaz mislim, da bi se dalo še marsikaj iztisniti iz nje, celo prod in močvirje krog Soče bi se dalo na Tolminkem uporabiti s pridom. Ob Soči, od Kobarida pa do Sv. Lucije, je kaj dobro razširjena vrba. Seveda se je le sama tod razširila in nihče niti od daleč ne sluti, da bi se dala izborno izkoristiti. Znano je namreč, da goje vrborejo po nekaterih krajih v beneški ravnini, prav tako na Kranjskem in dr. Ta rastlina je skromna in ne zahteva velikih skrbi. Proda se protje raznim pletarskim obrtnikom, oziroma se goji v zimskem času pletarsko obrt doma.

Vrb je več vrst, od katerih ima vsaka večje ali manjše vrline in posebnosti. Na Tolminkem je razširjena takozvana rdeča vrba, ki se kaj hitro razmnožuje. Najdemo jo po vsej Evropi. Ima drobne in debelejšje šibe, ki se uporabljajo za vitre pri raznih izdelkih pletarske obrti in katerih najlepša lastnost je, da ostanejo delj časa lepo bele, če so olupljene.

Pobrigati bi se bilo za to posebno panogo poljedelstva, ki nam jo narava sama ponuja, vsaj po tistih kra-

Mrzli prazniki.

Ko smo že mislili, da je kraljestva burje za letos konec, so nas minuli prazniki prepričali o nasprotnem. Burja in mraz nam nista prizanesla.

Nenadoma je začela na velikonočno soboto pihati mrzla burja, čeprav je sijalo toplo pomladansko solnce. Zračna temperatura je občutno padla in v nekaterih naših krajih so imeli v nedeljo sneg.

Mrzli val, ki ni bil za praznike prav nič dobrodošel, gre na rovaš viharja, ki je divjal pretekli teden po ogromni ruski ravani. Istočasno se je iz Atlantskega oceana drug vihar bližal proti angleški in francoski obali ter zalil Srednjo Evropo in ozračje nad Sredozemskim morjem.

Posledica premikanja zračnih plasti je bila naša burja. Mislimo pa, da ni preveč vplivala na velikonočno in spomladansko veselje.

Zanibonijev proces.

Zaslišanje obtožencev in izjave prič, ki jih je bilo veliko, je končalo. Iz vsega tega je bilo razvideti, da so zarotniki zasnovali obširno zaroto, ki ji je bil namen strmoglaviti fašistovski režim in vzpostaviti vojaško diktaturo.

Zarotniki so imeli stike s framaconi, od katerih so dobivali tudi podporo za svoje početje.

Pričakovati je, da pade razsodba že ta teden.

Slovo od tovariša.

Iz rižarne pri Sv. Soboti nam pišejo:

V nedeljo nas je zapustil gosp. Franc Glavič, naš preljubljeni delovodja v čistilnici riža pri Sv. Soboti, kjer je služboval nepretrgoma 33 let. Pred kratkim mu je bila služba odpovedana in gosp. Glavič je odšel v Breslau v Nemčijo; tam je dobil enako službo.

Franc Glavič je bil narodnjak, poštenjak skoz in skoz in je redno bral naše liste.

Dragi g. Glavič, ločiti ste se morali od nas in se podati v daljno tujino, ker na domači grudi niste dobili zaslužka.

Pri vseh, ki smo prišli z Vami v dotiko, ste uživali največjo spoštovanje in naš spomin na Vas bo lep.

Naj Vam bo sreča mila v novih krajih in na novem mestu.

Več delavcev.

Zavarovanje proti nezgodam pri poljskem delu

Dasi so «Novice», kakor tudi «Edinost» že pisale o gorenjem predmetu, vendar se naše ljudstvo še danes ne zaveda pravic, ki mu pritičejo v slučaju nezgod pri

poljskem delu. Hočemo vsled tega na kratko ponoviti to, kar predpisuje v tem oziru določilo zakona.

Vsi kmetovalci in poljedelci so na podlagi obstoječih določil zavarovani proti nezgodam pri delu na polju. Pravica do zavarovalnine pritiče vsem delavcem, gospodarjem in najemnikom, njih ženam, in otrokom v starosti od 12. do 65. leta, ki se navadno pečajo s poljskim delom. Da se pridobi ta pravica, ni treba nobenega znanila od strani kmetovalca, ne delavca, ne gospodarja. Državni zavod za zavarovanje proti nezgodam pri delu na polju izvrši sam ob sebi to zavarovanje brez zavarovalnih pogodb! Tudi v slučaju nezgode ni potrebno priznati, ker mora to po zakonu napraviti oni zdravnik, ki prvi pregleda ponesrečenca, če ugotovi, da je isti nesposoben za delo več kot 5 dni.

Zavarovalni prispevki se plačujejo z dokladami na zemljiški davek, ki ga naloži davčna uprava sama, a zavarovalnina se odmeri ponesrečencu v sorazmerju s stopnjo delavne nesposobnosti

Vstajenje v Firencah.

Pod tem naslovom smo poročali v zadnjih «Novicah» o lepi šegi v Firencah, ki je običajna na veliko soboto. Gre za običaj, da «golobica» vname umetalni ogenj na starem vozu.

Tudi letos je ceremoniji prisostvovalo veliko tujcev in točno ob 12 je «golobica» srečno zažgala ogenj, kar tolmačijo domačini kot prerokovanja za dobro letino.

Izjavljamo,

da g. Babič Josip iz Marezig ni naš dopisnik in da tudi ni spisal dopisa iz Marezig, ki je bil objavljen 24. p. m. v našem listu.

Uredništvo.

Iz urada politič. dr. „Edinost“ v Trstu

Franc Jazbar — M. Žablje: Vam je priznana pokojnina z min. odlokom št. 53504 od 11/12/1926. Tudi plačilni urad je ukrenil potrebno. Za nakazilo je treba požuriti na zakladni delegaciji v Vidmu.

Ana vd. Purič — Vel. Repen: Zadeva še vedno v preiskavi, ker manjkajo vse potrebne listine, zahtevane oktobra 1926. pri Vašem županstvu. Požurite osebno.

Franc Cergol — Vatovlje: Zadeva je še vedno v preiskavi, ker manjkajo sledeče listine:

1. krstni list prosilca;
2. krstni list mrtvega vojaka;
3. mrtvaški list vojaka;

PODLISTEK

A. Š.

Naši kraji, ljudje in njih življenje

Tolminsko in Tolminci.

Tolminsko je nekako središče naših Gor s svojim posebnim gospodarskim značajem. Tudi tu poljedelstvo samo ne zadošča. Gozdi prinašajo ljudem marsikak stotak, le žal da se opaža, zlasti v zadnjih letih pretiran izvoz drvi, da ni pravega razumnega gozdarjenja in je postalo ono nerazodno in pogubno sekanje gozdov tudi na Tolminkem prava bolezen. Delati je na to, da se izvoz drvi vklene v pravilne meje, sicer bodo začeli gozdi izginjati.

Zivinoreja se je po vojni zopet opomogla in pomeni velik plus za gospodarstvo tolminskih Gor. K temu je pomoglo zlasti združeno mlekarstvo, ki je omogočilo kmetu-oddajalcu razpečevanje mlečnih pridelkov konsumentu po najkrajši poti, brez vseh prekupčevalcev in odjedalcev. Zboljšalo pa je tudi kakovost izdelkov in jih pomnožilo. V vsaki vasi z malimi izjemami najdemo mlekarstvo druživo, ki dobro uspeva in nese članom lep denar. Kajpada tudi tu je še treba mnogo popraviti, razširiti, izboljšati. Odpraviti je treba nerazumevanje in

jih ob Soči, kjer je vrba že razširjena. Trebalo bi le negovati jo umetno, razširjati in zasaditi tudi ob soškem bregu, kjer je še ni. Gre pač za to, da izkoristimo zadnji prah naše zemlje.

Marsikdo, ki nima dela, bi ga tu našel. Prav gotovo bi vrboreja ne delala čudežev, a vsekakor bi koristila, nekoliko bi našim ljudem vendarle pomagala. In je še mnogo podobnih načinov uporabe tudi tiste zemlje, ki nam danes ne daje nikake koristi. Z vsemi temi pripomočki bi se ljudje vendarle pomagali in si zagotovili obstoj na rodni zemlji. Treba je samo delavnosti in podjetnosti. Pridni najde pod vsakim grmom kos kruha, pod vsakih kamnom cekin.

Seveda ne velja to samo za Tolminsko, ampak za vse ostale naše kraje. Z vrborejo bi se n. pr. lahko okoristil več ali manj vsi kraji ob Soči od Kobarida dalje, prav tako tudi ob Nadiži, kjer se pravzaprav vrbe, ki rastejo nenegovane, vsaj v mali meri tudi izkoriščajo.

Ker pa prebivalstvo teh krajev s samim poljedelstvom, ki naj bi bilo še tako napredno in dobro, ne bo moglo in ne more izhajati, si mora pomagati z obrtjo. Seveda je to vprašanje zase, ki bi ga bilo vredno temeljito obdelati.

Domača obrt, ki je cvetela nekoč, je ohranjena le še v okrnelih ostankih. Kolovrati so izginili iz hiš, tkalci in strugarji so izumrli. Moderna

industrija preobraža počasi popolnoma naše gospodarsko lice, isto tudi na Tolminkem. Samo trgovina še cvete, pa razna običajna rokodelstva v vaseh kot krojaštvo, čevljarstvo itd., vsa druga obrt izginja s svojimi zadnjimi ostanki, ki v zakotnih gorskih vaseh so še najvidnejši. Vsekakor so tu gospodarske razmere boljše kot v Kotu in na Bovškem, vendar se tudi pri Tolmincih ponavlja ena in ista pesem — izseljeništvu, ki je in ostane menda tudi v bodoče najbolj skeleča rana na našem narodnem in gospodarskem telesu.

Sicer pa se gospodarska oblika v podrobnostih izpreminja od kraja do kraja, zavisi predvsem od lege. Po nekaterih gorskih krajih kot so Čadrg, Ravna, Zalaz in dr. je razvita kozjereja in ovčjereja, po drugih v dolini trgovstvo (Sv. Lucija).

Prav tako različen je tolminski človek po svojem značaju. Pravi Tolminci so nekoliko lahkomišeln, včasih vdan pijači, Mostar je varčen, napreden, podjeten — pravi Anglež, Volčan, Doljan, Volarc je delavec brez velikih vrlin, pa tudi izrednih napak nima, če ne štejemo onega splošnega mrtvita v kulturnih stremljenjih in napredku. Ljubinc, Podmelčan, pa človek iz Pečin, Ponikev, Sentviške gore je skromen, vsled gorske lege civilizacija ni nanj toliko vplivala. O pijančevanju seveda ne govorim, ker bi moral tudi tu le grajati.

(Dalje prihodnjič.)

4. izjava županstva, iz katere bo izhajalo, če in iz katerih vzrokov se ima smatrati pokojnik kot edino in glavno podporo;

5. notornostni akt županstva in 6. krstni list preostalih otrok.
Ivan Delež — Škocjan: Tudi Vaša zadeva čaka dokumentacije, ki je bila večkrat zahtevana od županstva. Požurite osebno.

Tajništvo.

Dopisi

TOLMIN.

Vojaške vaje in odhod naših fantov k vojakom. — Pomlad in prazniki.

Marsikomu je znano, da se je vršil pri nas predvojaški tečaj. Obiskovalo ga je precej naših fantov, ki ere to k vojakom, 10. t. m. so končali in napravili izpít. Upamo, da prizadevanje naših fantov, ki so v dežju, snogu in ob najslabšem vremenu vso zimo obiskovali vojaške vaje, ne bo zaman in da jim bo prikrajsan čas vojaške službe.

Fantom, ki oddidejo v najkrajšem času k vojakom in nas bodo morali zapustiti, želimo vso srečo v njihovem vojaškem življenju. Vedno in povsod naj pokažejo, da so sinovi ljudstva, ki je vajeno dela, točnosti, treznosti in poštenja.

Pomlad je obiskala tudi naše gore. Polja in senožeti zadobivajo vsak dan zelenjšo barvo. Pomladno delo lepo napreduje, k čemur pripomore mnogo lepo vreme in daljši dnevi.

Praznovali smo Velikonoč mirno in v zadovoljnosti. Res so bili včasih ti prazniki veselejši, a zavedati se moramo, da živimo v veliki krizi. Marsikatera hiša nima kruha, kaj li še velikonočno pecivo. Toda saj ni vse veselje praznikov v izobilju, ki ga letos ni, ampak v onem zadovoljstvu vsake družine, ki se zbere za Velikonoč okrog mize. Tudi letos smo praznovali praznike vsak v svojem družinskem krogu, s trdnim upanjem, da nam dá Bog dočakati bolj-ših časov in srečnejše Velikonoči.

IDRIJA PRI BAČI.

Pri nas že nekaj let čakamo, da bi se most čez reko Idrijo začel graditi. Od vlade je že nakazanih 85.000 lir, a še vedno nimamo mostu. Upali smo, da bomo vsaj letos toliko srečni, da se bo začel most graditi, a kakor vse kaže je tudi to naše upanje splavalo po vodi. Dan na dan hodijo razne komisije tam okoli in merijo, a še vedno se ne prične z delom. Vsi vaščani zelo težko pričakujejo, da bi se most zgradil, ker imajo na drugi strani reke svoja polja. Pa tudi oni vaščani, ki imajo svoje hiše na drugi strani, morajo hoditi k maši in pošiljati svoje otroke v šolo eno uro daleč okoli, medtem ko bi po mostu prišli v 10 minutah. Pozivamo zato gosp. podeštata, naj poskrbi, da se začne most v kratkem graditi.

Dne 7. t. m. zvečer je v sosednji vasi, to je v Bači, zgorel stog posestnika Manfreda. Škoda se ceni na več tisoč lir. Poslopje ni bilo zavarovano, zato je škoda tem občutljivejša. Kako je požar nastal, se še ne ve.

BAŠKA DOLINA.

Nekaj časa je že preteklo, odkar nam je povodenj razdrila cesto in odnesla precej polja, a rane se še dobro poznajo. Naš kmet je trden in priden, povsod se pozna njegova žuljeva roka; dosti kamenja in peska je že speljanega s polja, dosti usadov je že popravljenih, a vendar preostaja še mnogo, mnogo dela.

Cesta je že v toliko popravljena, da po njej lahko drdrajo tudi lahki avtomobili, katerih se pa prav malo zgubi v našo dolino. Popravljanje ceste napreduje naglo. Povsod iščejo trdno podlago in na bolj nevarnih krajih delajo podlago s cementom, drugod pa največ z rezanim kamnom. Tako upamo, da se bo naša cesta dobro obnesla pri prihodnji povodnji.

Na nekaterih krajih so merili, kako bi speljali cesto, da bi se od-

sekali vsaj kakšen ovinek. Za vozniške bi bile to seveda dobro, a ne za kmete, ki imajo najlepše njive ravno pri cesti.

SEŽANA.

Na tržnih prostorih v Sežani je bilo 12. aprila na prodaj 1598 glav živine in sicer 882 glav goveje živine, 260 konj in 456 prašičev.

Živina je bila pregledana od gg. živinozdravnikov dr. Stecker-ja in dr. Fabbrovich-a ter najdena vsa zdrava. Cene so bile radi obilice živali od 340—400 lir za živo težo, teleta do 600 lir za mrtvo težo. Konji po lepoti od 1000—4000 lir.

Prašički 5—8 tedenski od 90 do 200 lir glava. Kupčija vobče dobra.

Na sejmu v Sežani je na prodaj vsakovrstno manufakturno blago, izgotovljene moške obleke, čevlji iz Trsta in Mirna, železnina, steklenina, lesena, železna in aluminijeva posoda, oprema za konje, vozovi, sadno drevje in vsakovrstna drobnarija. Železniške, vozovne in avtomobilne zveze na vse strani. Po restavracijah izborna postrežba. Prihodnji sejem se bo vršil dne 22. aprila t. l., a 3. maja obnovljeni stari sejem sv. Križa.

Zahtevajte samo zdravila

znamke

F. BOLAFFIO-CASTELLANOVICH!

IZ JELŠAN.

Dobili smo novega občinskega tajnika — Sicilijanca. Na tem mestu bi moral biti človek, ki bi vsaj deloma poznal naš jezik, ker je pri nas velika večina ljudi, ki ne poznajo besede italijanskega jezika.

— Kakor smo že poročali, bo 3. vsakega meseca živinski semenj v Šapjanah.

— V Novokračinah bodo zidali novo šolsko poslopje. Z zidanjem se prične menda še to pomlad. Bil bi pa tudi skrajni čas, ker imajo sedaj šole v gostilniških prostorih.

— Naš župan hoče po vsej sili prenoviti in predelati občinski urad. Mi prav radi verujemo, da bi g. župan raje sedel v lepih, okrašenih sobah, kakor v starinskem poslopju, toda to bi bolelo nas in ne njega. Če ni sedanji urad po volji g. županu, imamo še dve občinski hiši, ki bi bili primernejši, kakor je sedanji občinski urad! Ker smo mi odločno proti nameravanemu sklepu, nam tedaj žuga, da spravi občinski urad v Šapjane, a za tem, da se preseli še poštni urad in karabinerska postaja. Mi ne odnehamo, ker ne maramo, da se nam po nepotrebnem delajo stroški! Bo govorila pa Reka in Rim!

— V Jelšane prihaja poučevati g. Martinčič iz Lovrane kmetijstvo. Tečaj obiskuje 12 učencev. Poučuje se teoretično in praktično. Čudno, da je udeležba tako majhna, ker je tečaj zelo koristen. Predavanje se vrši v hrvatskem jeziku, in da mladina lažje razume, tolmači v poljudni domači govorici še g. Frol, ki je v kmetijstvu izučen.

— Tu se je začelo zopet govoriti o električni napeljavi. Ideja je sicer dobra, a od ideje do realizacije te ideje je še daleč! Električno bo proizvajal večji motor, ki bi zadostoval za napeljavo elektrike.

— Naši izseljenci iz Amerike se malo oglašajo. Ne tožijo še sicer, a tudi malo hvalijo. Upajo na boljše čase in tudi na to, da si kaj prihranijo. V Jelšanah ni nikakega zasluzka, zato pa odhajajo naši moški s trebuhom za kruhom. Nekateri bliže, drugi daleč.

Polje je večinoma že obdelano. Bilo bi sicer še drugega dela, toda nesrečno vreme nas je mnogo oviralo.

IZ BREGA.

Ti Breg prekrasen, mili kraj, zemeljski ti si meni raj!

Tako, je pel blagopokojni Stefan Ferluga, bivši šolski vodja na Opčinah, pevovodja in skladatelj, mož blagega srca in čuteče duše. Ker je stanoval tudi več let v gradu pri Borštu, je gotovo s svojim bistrim očesom opazoval in občudoval ta naš biser, naš Breg. In drugi slovenski pesnik poje: «V sinjega morja zrcalu, čudapolnem ogledalu, se primorski kraj blišči z brežčeki prijaznimi.» — Je res lep ta naš Breg. Pridi vanj od ktere koli strani, po železnici od Kozine doli, ali iz Trsta gori, oko se ne more dovolj napojiti te lepote. Še ve-

liko večji užitek pa imaš, ako zreš v ta lepi kraj s kake višine, bodisi z visokega Socerbskega gradu, ali pa s kraške planote nad Ricmanjimi, Borštom do Draškega vrha.

Posebno lep pa je Breg sedaj, ko ga krasí bogata cvetna odeja. Hruške, črešnje, češnje so haš v najlepšem cvetju. Kakor bi pogrnili pred oči prekrasno pogrinjalo. Beli se dolinsko brdo tja do ceste, ki vodi v Mačkolje, razteza se kot pisan pas preko boljunskega polja.

In ta vonj! Stopi v svežem jutru, ko je zrak še popolnoma čist, v to lepo prirodu, na zeleno trato, bleščečo od rose in srkaj ta vonj, ta čisti, naravni parfum, prsa se ti širijo, srce se ti smeje, in če ti leži na duši težka skrb, dobiš si tu tolažila. Za hip pozabiš gorje. — Sije toplo opoldansko solnce. Neštevilni čmrlji, metulji in pridne čebele brne veselo po zraku, da tanko uho sliši to, kot nekaj odmev tihe, oddaljene godbe.

Bledi mesec se v jasni noči vozi po nebu in pošilja mehke sijaj v tiho, dremajočo dolino. Prameni njegove srebrne svetlobe se rahlo dotikajo lepega cvetja, kakor da bi ga božali, uspavali... Iz potokov se tu pa tam oglašajo krepki žabji zbor in moti svetlo tihoto lepe, pomladne noči.

Slonim na oknu in zroč v to nočno čudo sanjam... Ti Breg prekrasni! Kako bi te ne ljubil, ti rodna moja gruda, kako bi te ne oboževal? Ne mogel bi te zapustiti, a še manj zatajiti! Ti si del krasne naše zemlje, v tebi se govori jezik pradedov naših, v tebi se sliši mila naša pesem. Ona pesem, ki nas tolaži, navdušuje, ki nam daje moči in poguma.

Trničev.

Mnogo so se «Novice» že bavile z razmerami v Dolinski občini. Zdi se pa, da so vse naše pritožbe in prošnje glas vpijočega v puščavi. Nihče se menda ne zmeni za te pritožbe. Narobe, breme, ki nas tlači je z vsakim dnevom večje. Taksa na živino nam je bila letos povišana za polovico, družinska taksa nam se je tudi povečala, kljub temu, da imajo vse občine strog nalog da se občinski davki ne smejo višati, posebno ne družinski davek! Dočim bi se taksa na živino smela po splošnih določilih povišati le za eno četrtino! Zakaj je potreben ta povišek nam ni znano, saj dolinska občina menda nima letos večjih stroškov kot lani. **Morda za konja?** Tega bi se pač lahko enkrat odpravilo, denar pa, ki se zanj troši, naj bi se uporabil tam, kjer je v resnici potreba. Naše ceste so namreč v takem stanju, da bodo v kratkem neuporabne! Poglejmo samo cesto, ki vodi iz deželne ceste pri Domju v Log in Ricmanji! Saj ta je menda tudi občinska! **To je prvi potok in ne več cest!** Isto je s cestami iz Doline v Prebeneg in iz Boljunca v Boršt! V kolikor se še spominjamo, je bil eden glavnih vzrokov, vsled katerih je bil svoječasno razpuščen občinsko poslovanje in da ne skrbi naš občinski zastop ta, da zanemarja za redno vzdrževanje cest. Danes so pa te ceste naravnost v škandaloznem stanju! Ali bi ne bilo dosledno, ko bi se sedaj iz istega razloga razpustila podeštarija?!?

PLAVJE.

Na Velikonoč sem se odločil, da pojdem malo pogledat na deželo. Ker sem ljubitelj petja, sem si izbral za cilj Plavje. Slišal sem, da se tudi tam pridno vežbajo v petju, odšel sem zato na postajo in hajd s prvim vlakom do Škofij, od tam pa jo uberem v prijazne Plavje. Ko pridem do hudournika, ki tvori mejo med Škofijami in Plavjami, obstanem: odkar nisem bil tu, so zgradili most, ki pa je bil tudi prepotreben. Ob petih sem bil na cilju, šel sem mimo lepega šolskega poslopja in se napolil v cerkev, kjer me je čakalo znova presenečenje. Cerkev je obnovljena, znotraj je lepo ožaljšana. Spet si mislim: tudi tu smo za korak naprej. Medtem so se ljudje začeli zbirati pred cerkvijo, pevci in pevke pa so se zbrali v društvenih prostorih. Odzvonilo je zadnjič, cerkev je bila polna vernikov, čakal sem nestrpno, kdaj bom začul petje iz kora.

Vzradoščen in iznenaden sem obstal, ko so zadoneli prvi glasovi; slišal sem ubrano petje (kakor sem pozneje zvedel, je bilo štirideset pevki in pevcev), ki mi je ugajalo, posebno fini ženski glasovi in doneči moški basi. Sicer so bile nekatere težje skladbe nekam negotovo pete, vendar se je poznalo, da je precej dobro izvežbanih pevskih moči. Na splošno sem presodil, da je bilo treba truda od strani pevovodje in pevcev, da

zmorejo tako peti. Izvedel sem, da imajo že dve leti pevske vaje dvakrat na teden. — V Plavjah imajo dvakrat na teden tečaj, na katerem se podučuje praktično kmetovanje. In vse je dobro obiskano. Vrli Plavčanje, le tako naprej in vi, bližnje vasiče naj vam bo to v zgled in de-iajte ravno tako! — Popotnik.

Iz petne torbe.

(Pod tem naslovom smo dobili še en dopis iz Plavij; ker se oba dopisa izpopolnjujeta, objavljamo tudi tega. Op. ured.)

Kot navadno spomladi, ko mi ljubi čas dopušča, sem jo mahnil tudi te praznike na deželo.

Preteklo velikonočno nedeljo sem pa skoro nehote že zgodaj odkorakal na Plavje in ni mi bilo žal, ko sem dospel tja. Domačini so imeli praznik v pravem pomenu besede: vse je bilo praznje oblečeno in vse je vrvelo ter se zbiralo okoli cerkve. Videlo se je na obrazih, da nekoga pričakujejo, in res so že od daleč nekateri zapazili in z radostjo vskliknili: «Grel!» In res, videl sem dospeti duhovna, ki je ves prašen in znojen skočil raz bicikelj. Vse ljudstvo ga je obkolilo, spoštljivo pozdravljalo ter voščilo vesele velikonočne praznike. Došlec je bil častiti gosp. dekan Malalan, ki je bil pel sv. mašo ob 10. v Ospu in ob 11. je že prišel maševat na Plavje.

Cerkev, ki je preurejena, ni nudila za vse prostora in ljudje so morali zunaj stati. Ko je prišel obred, je iz kora zadonela sveta pesem, ki jo je pel mešani zbor sicer brez orgelj (ker jih žalibog ta cerkev pogreša), ampak fino in uglašeno, in kakor ga liturgija zahteva. Za to gre posebna pohvala gosp. dekanu.

Po končanem obredu sem se pred cerkvijo približal znanemu vaščanu ter pohvalil vse, kar sem videl in slišal. Domačin mi je pa odgovoril: «Mi imamo polje, da ga ob potu svojega obraza obdelujemo, da se s tem pošteno preživimo, cerkev pa je hiša božja. Po mestih in drugih krajih imajo gledališča in druge vsakovrstne zabave, mi se pa v božjem hramu veselimo in radujemo, z molitvijo in petjem Boga častimo.»

Akoravno sem nameraval iti dalje, so me ta lepi kraj in njega prijazni prebivalci zadržali do večera v prijatni družbi. Po blagoslovu so se namreč vsi pevci sešli v vaški gostilni in se tam z lepo in mило pesmijo kratkočasili in pogovarjali v svojih gospodarskih opravkih.

Ko je solnce zašlo, je nekdo pri pevski mizi vstal (dozdeva se mi, da je to domačin stare garde) in zaključil to zabavo z izbranimi besedami nekako takole: «Danes smo praznovali dan vstajenja in to se pravi dan bratstva in ljubezni, odpuščajmo si vse, kar smo morebiti v teku leta žalega storili kakor je Krist to storil. Sleparstvo, laž, in sovraštvo je največje zlo na svetu in tega dajmo se z vsemi našimi močmi braniti in izogibati, naše geslo naj bode pridnost, varčnost in treznost in zato napijem Vam, dragi prijatelji, in Vašim pridnim družinam!» Nato so vsi vstali ter zapeli Rossijevo «Večerno molitev», ki konča z besedami: Bog, večni dobrotnik, daj nam dela miru! in razšli so se vsi trezno in mirno, kakor jutro od sv. maše.

Jaz pa sem v vlak, ki me je vozil proti Trstu, še dolgo premišljeval o narodu, ki je tako moralno zdrav.

IZ SV. ANTONA PRI KOPRU.

Naši cerkveni pevci so bili naveličani paševanja organista Milossevicha. Sklenili so, da zapustijo kor, ako misli še nadalje s svojim pritiskom! S složnim nastopom se jim je posrečilo odstraniti tega nasilneža. Mesto tega je prevzel orgljanje gosp. učitelj Šuc. Razlegale so se naše lepe slovenske velikonočne pesmi! Zraven tega je poveličevala to lepo pobožnost tudi naša domača godba!

IZ BREZOVICE.

Naša vrla dekleta so priredila ta teden krasno razstavo ženskih ročnih del. Razstavljenih je skoraj 1000 najpriprostejših do najtežjih umetniških del. Za prihodnjič bom skušala podati natančnejšo oceno.

IZ MAREZIGANSKE OBČINE.

Dan za dnem kulturno nazaduje. Kljub temu, da ves svet napreduje v vseh strokah. V predvojnem času se je začelo naše ljudstvo prebujati iz teme. Ustanavljala so se razna pevska, bralna in izobraževalna društva. Žalibog, da niso imela dolgega življenja, kajti prišla je svetovna vojna, ki nas je vrgla za celo vrsto let nazaj.

Eden izmed tolikih udarcev, o katerem bi se dalo spregovoriti, je stanje cerkvenega petja v naših cerkvah. Če prideš na praznik v marezigansko cerkev, takoj opaziš pomanjkanje pevskih vaj. Pa vendar gre vsa čast naši mladini in bivšim članom pevskega društva, da storijo, kar jim je v močeh brez vsakega pevovodje.

Stopimo v truškansko cerkev. Kaj pa tam opazimo? Žalostno! Vsaka služba božja se opravlja popolnoma brez petja. Ne moremo pa reči, da v Truškah ni bilo petja in da se ne dobi pevskih moči; toda dosednji pevci so se spuntali in niti za češčenje božje se nočejo potruditi brezplačno. Zahtevajo, da bi se jim odplačal njih trud. Sramujte se, da ste tako malo požrtvovalni. Vzemite si za zgled druge pevske zbornice, kako se trudijo, da napravijo lep vtis na človeka pri službi božji. — Torej, le spreglejte!

— Našega častitega gosp. župnika Ivana Mezinca so nekateri po krivem zatožili pri oblastih, češ da dela protitalijansko propagando v cerkvi. Toda to so le laži, s katerimi bi nam hoteli odvzeti dušnega pastirja. Naš župnik se ne bavi z drugim, nego s cerkvenimi zadevami. Zelo smo hvaležni škof. ordinarijatu, ki se je za stvar zavzel in zahteva, da se sodnijskim potom potrdi nedolžnost č. g. Mezinca.

Hvaležni moramo biti bivšemu pevskega zboru, da je nastopil za velikonočne praznike v cerkvi. Kajti naše cerkveno petje peša od dne do dne. Ob nedeljah in drugih manjših praznikih poje pešiča deklet, katere je naučila bivša učiteljica v Marezigah gđc. A. Stegü. Vsakokrat, ko zapojejo dekleta pesmice, ki jih je ona naučila, se spominjamo g. Angele, katere trud šele sedaj prav cenimo, ko je ni več med nami. Bivši pevski zbor je še precej dober, ampak škoda, da ni mogoče dobiti koga, ki bi ga vodil.

Za praznike smo se morali zavijati v suknje. Neprijetna burja je nemilo brila tri dni zaporedoma. Na sadnem drevju in na grahu je sovražnica pustila svoj strup.

IZ DEKANI.

Kakor so «Novice» že pisale, bodo vodo iz Rižane speljali v Trst. To je stvar popolnoma že gotova. Najbolj bodo pri tem prizadeti mlinarji. Kot se sliši, dobe mlinarji odškodnino ali pa električno silo, s katero bi jim bilo mogoče nadaljevati svojo obrt. Toda z izgubo Rižane bodo prizadete tudi vse naše vasi. Kam bomo hodili ob suši po vodo za naša zemljišča? Tudi naš domači ribič g. Nacek bo močno prizadet z izgubo Rižane, kajti z njo izginejo tudi takozvane «trute». Morda pa dobi on primerno odškodnino. Odvisno je od njega, da se pravočasno potegne za svojo pravico! — Dekanski.

IZ ŠKEDNJA.

Kar so Idriščanom čipke, kar je Ribničanu «süha roba», to so Škedenjcem «biga». Škedenjski kruh — pod imenom «biga», je znan daleč na okoli kot potrebna specialiteta! Mnogo družin je, ki se preživljajo izključno z izdelovanjem dobrih «big», katere nosijo pridne Škedenjke vsako jutro svojim stalnim odjemalcem v Trst. «Biga» se izdeluje ponoči. Sedaj je pa prišel ukaz vsem tem krušaricam, ki si morajo krvavo zaslužiti svoj vsakdanji kruh, da ne smejo pričeti z delom pred 4. uro jutraj! Če bodo katero dobili pri delu «big» pred 4. uro, se ji odvzame obrt za dobo enega leta in kaznuje z globo 500 L. Ukaz je pa malo jasan, ker nič ne omenja do kedaj se zvečer lahko dela. Kaj pa, če bi krušarica začela z delom ob 10. zvečer in končala n. pr. ob 2 popoldne? Sicer pa dvomimo, da je bila taka odredba potrebna! Saj se Škedenjke pečajo s tem že od pamtiveka! Če bi gospodje drugam pogledali, bi lahko dobili mnogo bolj hvaležnega dela, kakor pri Škedenjskih bigah.

Drobiž

V kitajskih vodah je sedaj 171 tujih bojnih ladij in sicer 75 angleških, 48 japonskih, 30 ameriških, 10 francoskih, 4 italijanske in po ena holandska, španska in portugalska.

V Teksasu (Amerika) je divjal vrtničast vihar, ki mu pravijo tornado. Zahteval je 126 človeških žrtev.

Darovi.

Potom g. Jakoba Stepančiča so darovali zavedni Mareziganci Lit. 10.— «Šolskemu društvu».

Istemu društvu daruje za storjeno uslugo g. N. N. iz Babičev Lit. 10.— in rodoljubi iz Babičev Lit. 5.—, ker so jedli letos črne pince.

Zavednim darovalcem srčna hvala! Rodoljubi, posnemajte jih!

LIŠTNICA UREDNIŠTVA.

Dopisniku iz Hrušice pri Podgradu: Vaš dopis ni podpisan, tudi ne vemo, kdo ste. Poleg tega sodimo, da je treba stvar, o kateri pišete, poravnati v vaših lastnih vrstah. Iz obeh razlogov ne moremo objaviti.

P. R., Col: Ker ne vemo Vašega natančnega naslova, Vas prosimo, da nam ga pošljete. Pozdrav!

Odgovorni urednik: JANKO RUNTIC

Kmečka hranilnica in posoj. v Predloki

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 1. maja 1927. ob 16. uri v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zбора.
2. Poročilo načelnštva.
3. Poročilo nadzorništva.
4. Potrditev računskega zaključka za leto 1926.
5. Prečitanje revizijskega poročila.
6. Volitev načelnštva.
7. Volitev nadzorništva.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število prisotnih članov.

Izborna sredstvo proti arteriosklerozni, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru

je zdravilo

SMILAJOD

(Trpoški sok)

uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let, se prodaja samo v lekarni

Castellanovich, Trst

via Giuliani 42 paror. ulica via dell' Istria

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poreštvom uraduje v svoji lastni hiši ulica Torre bianca 19. I. nad.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tek. račun in vloge za ček. promet ter obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru. Sprejema Dinarje na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. Obrestna mera po dogovoru. Na razpolago varnostne celice (safes)

Uradne ure za stranke od 8¹/₂ - 13, 16-18

Ob nedeljah je urad zaprt

Téléfon št. 25-67.

Najstarejši sloven. denarni zavod

Čevljarnica Forcessin

Odlikovana na mednarodni razstavi v Ganovi z „Diploma di gran premio“

TRST - Via Giuseppe Caprin Stev. 5 pri Sv. Jakobu - TRST

Kdor išče obuvalec cenó a vendar lepo, te bo pomislil malo, se kupil kar na slepo!

In šel bo k „FORCESSINU“, ki v Trstu vsem od kraja — ubožcu ali bogatincu — najboljše čevlje daje ...

Čevlji za delo L 48.—

Čevlji za delo L 48.—

„Vedež“ za leto 1927

je izšel

KLINIKA Dr. CICERO

POSTOJNA

Notranje bolezni in operacije.

ŽARKI X

hitro zdravljenje jetičnega vnetja vršcev.

Si naročen na „Novice“?

Kmetško-ribarska posojilnica in hranilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo v Barkovljah

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje

po 6%

Vloge so zajamčene z nad desetmilijsko vrednostjo v nepremičninah.

Uradne ure: 8.—12. in 14.—18.

v Barkovljah, Viale Regina Elena 37

Ne hranite denarja doma?

Zobozdravnik

Dr. L. Mermolja

sprejema

v GORICI na Travniku 5

II. nadstropje

Zobozdravnik

Dr. D. Sardoč

špecialist za ustne in zobne bolezni

perfekcioniran na dunajski kliniki

ordinira

v TRSTU

Via Imbriani 16/III. (prej Via S. Giovanni)

od 9—12 in od 3—7 ure

JAKOB BEVC - TRST

urarna in zlatarna

Trst - Campo S. Giacomo št. 5

Podružnica: S. M. Magdalena zg. št. 1

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah KRONE plačuje više kot vsi drugi

RAZNA DARILA ZA BIRMANCE.

„MUNDLOS“ šivalni stroji

„Göricke“

dvokolesa, motorini „FIAT“ in belgijske puške se vdože le pri

Josipu Kerševaniju

GORICA - Piazza Cavour 9 - GORICA